

పెరుగుదల పరిమాణాత్మకం .. వికాసం గుణాత్మకం

శాస్త్రీయంగా ఫలదీకరణం చెందిన ఒక కణం నుంచి మానవ జీవక్రియ ప్రారంభమవుతుంది. శిశువుగా జన్మించి చమోజునుడిగా ఎదిగి వార్షిక కృషితో అంతిమ దశకు చేరుకొని శైథిల్యం చెంది వరకు జరిగే ప్రక్రియనే పెరుగుదల, వికాసం, పరిపక్వతలుగా భావిస్తారు.

మనో విజ్ఞాన శాస్త్రంలో ప్రతీ ఆంశాన్ని ప్రవర్తన రూపంలోనే అధ్యయనం చేస్తారు.

వల్ల సంభవిస్తుంది. - జైగ్

- క్రమ బద్ధమైన, పొందికైన, పురోగమన మార్పు లను వికాసం అని నిర్వచించారు.
- క్రమ బద్ధమైన, పొందికైన పదాలు వ్యక్తిలో జరిగిన, జరిగే, జరగజోయే మార్పుల మధ్య ఖచ్చితమైన సంబంధం ఉంటుందని సూచిస్తారు.

పక్కత లేనిదే అభ్యుసనం జరగదు.

- వికాసం లాగానే పరిపక్వత కూడా గుణాత్మక ప్రక్రియ
- పెరుగుదల, పరిపక్వత అనేవి అనువంశిక / జన్యుసంబంధమైన అంశాలు
- వికాసం అనేది అనువంశికత, పరిసర సంబంధం అంశం.

ప్రవర్తన లక్షణాలు

- ఒక వ్యక్తి చర్చలో ఆ వ్యక్తి ప్రవర్తన.
- ఒక జీవితంలోని అనేక రకాల సమస్య కార్యక్రమాల సముదాయం.
- ఒక జీవితంలోని అనేక నిర్దిష్ట మైన ప్రతిస్పందనల సముదాయం.
- వ్యక్తి ప్రవర్తనను ప్రభావితం చేసే ముఖ్య అంశాలు 3 అవి

- 1) పెరుగుదల : వ్యక్తి శారీరక అవయవాలలో వచ్చే మార్పు
- 2) వికాసం : వ్యక్తి మానసిక అంశాల్లో వచ్చే మార్పు
- 3) పరిపక్వత / పరిణతి : వ్యక్తి పుట్టుకతో వచ్చిన సామర్థ్యాల్లో వచ్చే మార్పు.

జీవుల శారీరక అవయవాలకు సంబంధించి ఆకారంలో కానీ నిర్మాణంలో కానీ సంభవించే ఒక పరిమాణాత్మక / గుణాత్మక మార్పును పెరుగుదల అంటారు.

పెరుగుదల ముఖ్యంగా 2 రకాలు అవి

- 1) బహిష్కృత పెరుగుదల : వ్యక్తి పొడవు, బరువు ముఖ్య కవశికల్లో మార్పులు
- 2) అంతర్గత పెరుగుదల : వ్యక్తి నాడీ వ్యవస్థలో గ్రంధుల్లో వచ్చే మార్పులు

పెరుగుదల వ్యక్తి వికాసాన్ని నిర్ణయించి వున్నాది చేస్తుంది.

పెరుగుదలను కచ్చితంగా కొలవవచ్చు. ఇది జీవితాంతం కొనసాగుతుంది. ఒక దశలో ఒక వయస్సు దగ్గర ఆగిపోతుంది.

పెరుగుదల అనే పదాన్ని శారీరక మార్పులకు మాత్రమే వాడతారు.

ఒక వ్యక్తి ఎత్తు, బరువు పెరగడం, గుండె పరిమాణం వృద్ధి చెందడం మొదలైనవి.

జీవితో కలిగి పరిమాణాత్మక / గుణాత్మక మార్పు లతోపాటు గుణాత్మక మార్పులను అభివృద్ధి / వికాసం అంటారు.

ఇక్కడ గుణాత్మక మార్పు అంటే వ్యక్తి ప్రజ్ఞ సామర్థ్యాలు, స్వభావాత్మకత, మూర్తిమత్వం, శీలనిర్మాణం, మిథుల్లో సమర్థత, క్షిప్రత, నైపుణ్యాలు మొదలైన మానసిక అంశాల్లో వచ్చే మార్పులు.

పైన పేర్కొన్న అంశాలు మానసిక ఉద్దీగ, సామీక, నైతిక సంజ్ఞానాత్మక అంశాలకు చెంది ఉంటాయి.

వికాసం తల్లి గర్భంలోనే పిండ దశ నుంచి జీవితాంతం వరకు కొనసాగుతుంది.

నిర్వచనాలు

వికాసమంటే ఆకారాలను ప్రకారాలను సమైక్యం చేసి, విశదపరిచే క్షిప్ర ప్రక్రియ - అనడంలేదు

వికాసం పరిమాణాత్మక / గుణాత్మక మార్పులను సూచిస్తుంది - ఎలిజబెత్ హార్లాక్

వికాసం అనేది ఒక వ్యక్తి సంరచన, ఆలోచన, ప్రవర్తనలో మార్పులు రావడం, ఇది జీవ సంబంధిత, పరిసరాల ప్రభావం

పెరుగుదల, వికాసం మధ్య సంబంధం

పెరుగుదల వికాసం అనే పదాలను పర్యాయ పదాలుగా ఉపయోగిస్తారు. వాస్తవంలో ఇవి రెండూ భిన్నమైనవి. రెండూ విడదీయరానివి. ఎందుకంటే ఒకటి లేకుండా రెండోది లేదు.

పెరుగుదల, వికాసాలు ఏక కాలంలో సాగుతూ ఒకదానిపై ఒకటి ఆధారపడతాయి.

పెరుగుదల కంటే వికాసం విస్తృతమైనది. పెరుగుదల వికాసంలో ఒక భాగం మాత్రమే.

పెరుగుదల తెచ్చిన గణాత్మక మార్పుల వల్ల వికాసం జరిగి, ఆ వికాసం గుణాత్మక మార్పు లకు దారితీస్తుంది.

ఉదా: శిశువులో మెదడు పెరగడం వల్ల వ్యక్తి చేర్చు కొనే సామర్థ్యాన్ని గుర్తుంచుకొనే సామర్థ్యాన్ని వివేచన చేయగలిగే సామర్థ్యాన్ని పొందుతాడు.

పరిపక్వత పరిణతి

వ్యక్తి పుట్టుకతో వచ్చే సహజాతాలు / సహజ సామర్థ్యాలు వయస్సుతోపాటు అభివృద్ధి చెందడమే పరిపక్వత.

అనువంశికంగా వచ్చిన శారీరక, మానసిక లక్షణాలను సహజ అభివృద్ధి పరిపక్వత.

పరిపక్వత అంటే జన్యు పటిష్టాన్ని తెలుపు తుంది. ఇది ముందుగా నిర్ణయించిన ప్రణాళిక మార్పుల్లో జరుగుతుంది. - జైగ్

పరిపక్వత ఒక వయస్సుకు రాగానే పొడకడం, నిలబడటం, నడవడం, పరిగెత్తడం చేస్తారు.

పరిపక్వత అనేది జన్యు ప్రభావాల సంకలనం. స్వీయ పరిమితితో కూడిన జీవిత వలయంలో ఇది కార్యక్రమయంతంగా పనిచేస్తుంది.

వికాసం సులభ అంశాల నుంచి జరిగి అంశాలకు సాధారణ అంశాల నుంచి నిర్దిష్ట అంశాలకు సంభవిస్తుంది.

వికాసం అన్ని దశల్లో ఒకే విధంగా ఉండదు / అనుమాన వికాస సూత్రం.

వ్యక్తి వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాల్లో అతి ముఖ్యమైనవి

- 1) అను వంశికత (Heredity)
- 2) పరిసరాలు (Environment)

అను వంశికత

వ్యక్తి సహజంగా తన పూర్వీకుల నుంచి వారస త్వంగా లక్షణాలు పొందడమే అనువంశికత.

ఇక్కడ లక్షణాలు అంటే తల్లిదండ్రులు లేదా పూర్వీకుల ఎత్తు, బరువు, శారీరక దారుణ్యం, బట్టు, కళ్లు, చర్మం, రంగు, ప్రజ్ఞ, సామర్థ్యాలు, సహజాతాలు మొదలైనవి పిల్లలకు రావడం.

'అనువంశికత తల్లిదండ్రుల నుంచి ఇతర పూర్వీ కుల నుంచి లేదా జాతి నుంచి సంక్రమించే రూపాలు, భౌతిక లక్షణాలు, సామర్థ్యాలు' - డిగ్నోర్ షాఫ్లిండ్

అను వంశికతా విధానం:

మానవ జీవితానికి ప్రారంభ కణం

ఈ కేంద్రకంలో దారపు పోగుల వంటి నిర్మాణాలు - క్రోమోసోమ్స్

క్రోమోసోమ్స్ మీద ఉండే సన్నని పూసల వంటి నిర్మాణాలు - జన్యువులు

ఈ జన్యువుల్లో ఉండే అనువంశికతా పదార్థం - డీఎన్ఎ (డీ ఆక్సైరైబో న్యూక్లియోసిడ్)

జన్యుసంకరణం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

పరిపక్వతలో రెండు ప్రక్రియలుంటాయి. అవి

- 1) పెరుగుదల
- 2) వికాసం

సాధారణంగా ఈ రెండు ప్రక్రియలు ఒకటిగా సంభవిస్తాయి.

వ్యక్తి వికాసంలో పరిపక్వత ప్రముఖ పాత్ర పోషి స్తుంది. శిశువు పరిపక్వత వికాసానికి పరిపక్వత, అభ్యుసనం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

వికాస నియమం

- వికాసం క్రమానుగుతమైనది / కచ్చితమైన సమానాను అనుసరిస్తుంది
- వికాసంలో వైయక్తిక భేదాలు ఉంటాయి.

వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాలు			
ఎ) జైవిక కారకాలు	బి) మనోవైజ్ఞానిక కారకాలు	సి) సాంఘిక కారకాలు	డి) ఉద్దేగ కారకాలు
1) అనువంశికత (జన్యువులు)	1) మానసిక సామర్థ్యాలు	1) కుటుంబం	1) శారీరక ఆరోగ్య అభివృద్ధి
2) పరిపక్వత / పరిణతి	2) పరిపక్వత / పరిణతి	2) పాఠశాల	2) ప్రజ్ఞ
3) గ్రంధులు	3) న్యూనతా భావం	3) సమాజం	3) కుటుంబ సంబంధాలు
4) నాడీవ్యవస్థ	4) తిరస్కరణ	4) ప్రసార మాధ్యమాలు	4) పాఠశాల వాతావరణం
5) అనువైకల్యం	5) మానసిక ఒత్తిడి		5) ఉపాధ్యాయుల ప్రవర్తన
6) వ్యాధులు మొదలైనవి	6) అతి జాగ్రత్త		6) సామాజిక అభివృద్ధి
			7) తోటి విద్యార్థులతో సంబంధాలు
			8) చుట్టుపక్కల పరిస్థితులు

వికాసం సులభ అంశాల నుంచి జరిగి అంశాలకు సాధారణ అంశాల నుంచి నిర్దిష్ట అంశాలకు సంభవిస్తుంది.

వికాసం అన్ని దశల్లో ఒకే విధంగా ఉండదు / అనుమాన వికాస సూత్రం.

వ్యక్తి వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాల్లో అతి ముఖ్యమైనవి

- 1) అను వంశికత (Heredity)
- 2) పరిసరాలు (Environment)

అను వంశికత

వ్యక్తి సహజంగా తన పూర్వీకుల నుంచి వారస త్వంగా లక్షణాలు పొందడమే అనువంశికత.

ఇక్కడ లక్షణాలు అంటే తల్లిదండ్రులు లేదా పూర్వీకుల ఎత్తు, బరువు, శారీరక దారుణ్యం, బట్టు, కళ్లు, చర్మం, రంగు, ప్రజ్ఞ, సామర్థ్యాలు, సహజాతాలు మొదలైనవి పిల్లలకు రావడం.

'అనువంశికత తల్లిదండ్రుల నుంచి ఇతర పూర్వీ కుల నుంచి లేదా జాతి నుంచి సంక్రమించే రూపాలు, భౌతిక లక్షణాలు, సామర్థ్యాలు' - డిగ్నోర్ షాఫ్లిండ్

అను వంశికతా విధానం:

మానవ జీవితానికి ప్రారంభ కణం

ఈ కేంద్రకంలో దారపు పోగుల వంటి నిర్మాణాలు - క్రోమోసోమ్స్

క్రోమోసోమ్స్ మీద ఉండే సన్నని పూసల వంటి నిర్మాణాలు - జన్యువులు

ఈ జన్యువుల్లో ఉండే అనువంశికతా పదార్థం - డీఎన్ఎ (డీ ఆక్సైరైబో న్యూక్లియోసిడ్)

జన్యుసంకరణం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

పరిపక్వతలో రెండు ప్రక్రియలుంటాయి. అవి

- 1) పెరుగుదల
- 2) వికాసం

సాధారణంగా ఈ రెండు ప్రక్రియలు ఒకటిగా సంభవిస్తాయి.

వ్యక్తి వికాసంలో పరిపక్వత ప్రముఖ పాత్ర పోషి స్తుంది. శిశువు పరిపక్వత వికాసానికి పరిపక్వత, అభ్యుసనం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాలు			
ఎ) జైవిక కారకాలు	బి) మనోవైజ్ఞానిక కారకాలు	సి) సాంఘిక కారకాలు	డి) ఉద్దేగ కారకాలు
1) అనువంశికత (జన్యువులు)	1) మానసిక సామర్థ్యాలు	1) కుటుంబం	1) శారీరక ఆరోగ్య అభివృద్ధి
2) పరిపక్వత / పరిణతి	2) పరిపక్వత / పరిణతి	2) పాఠశాల	2) ప్రజ్ఞ
3) గ్రంధులు	3) న్యూనతా భావం	3) సమాజం	3) కుటుంబ సంబంధాలు
4) నాడీవ్యవస్థ	4) తిరస్కరణ	4) ప్రసార మాధ్యమాలు	4) పాఠశాల వాతావరణం
5) అనువైకల్యం	5) మానసిక ఒత్తిడి		5) ఉపాధ్యాయుల ప్రవర్తన
6) వ్యాధులు మొదలైనవి	6) అతి జాగ్రత్త		6) సామాజిక అభివృద్ధి
			7) తోటి విద్యార్థులతో సంబంధాలు
			8) చుట్టుపక్కల పరిస్థితులు

అనువంశికత నియమాలు

1) సాహజ్య / పోలిక నియమం : తల్లిదండ్రుల లక్షణాలు తమ పిల్లలకు యధాతథంగా రావడమే సాహజ్య నియమం.

2) వైవిధ్య నియమం : తల్లిదండ్రుల లక్షణాలకు వైవిధ్యమైన లక్షణాలు గల శిశువులు జన్మించడమే వైవిధ్య నియమం.

3) ప్రతిగమన తిరోగమన నియమం : రక్తసంబంధి తులు, మేనరిక వివాహాల వల్ల జన్మించే తరు గుదలతో, తల్లిదండ్రులకు పూర్తి భిన్నమైన లక్షణాలు గల శిశువులు జన్మించడమే ప్రతిగమన నియమం.

పరిసరాలు

వ్యక్తి జీవితం ప్రారంభమైన నాటి నుంచి అత నిచ్చే ప్రభావం మామీ ప్రతి బాహ్యకారకం పరిస రంలా పరిగణిస్తారు.

జన్మపు కాకుండా వ్యక్తిని ప్రభావితం చేసే వైచి త్విక పరిసరం - బోరింగ్, లాంగ్విల్డ్, వల్డే

జనన పూర్వ పరిసరం: శిశువు గర్భంలో ఉన్న పూర్వ లభించే పరిసరం

జననాంతర పరిసరం: శిశువు పుట్టిన తర్వాత పెరుగుదలకు అవసరమైన కారకాలన్నింటినీ సనినాంతర పరిసరం అంటారు.

ఇవి మూడు రకాలు

- 1) భౌతిక పరిసరాలు :- గాలి, నీరు, వాతావరణం
- 2) జైవిక పరిసరాలు: మనిషికి ఆహారాన్ని అందించే మొక్కలు, జంతువులు

సామాజిక పరిసరాలు కుటుంబం, పాఠశాల, సమాదాయం, ఆర్థిక, మానసిక సాంస్కృతిక అంశాలు, అలవాట్లు, వైఖరులు.

వ్యక్తి వికాసంపై పరిసరాల ప్రభావం - పరిశోధనలు:

డబ్ల్యూ.బి. బ్యాగ్ : పాఠశాల వసతులకు, వ్యక్తుల వికాసానికి సహాసంబంధ గుణకం వుంటుందని 'Educational Determinism' అనే గ్రంథంలో తెలిపారు.

గోర్కొవ్ : పడవ నడిపే పిల్లల పైన, జిప్సీ పిల్లలపైన పరిశోధన చేశారు.

న్యూమన్, ఫ్రీమన్, హాల్లింగ్ : మిల్టైడ్, రూత్ అనే సమరూప (19 జతలు) కలలపై పరిశోధన చేశారు.

స్కోడెక్ పెంపుడు శిశువులు (ప్రజ్ఞాలబ్ధి 116), అసలు తల్లుల (ప్రజ్ఞా లబ్ధి) 87.7 లపై పరిశోధన చేశారు.

జె.బి. వాట్సన్ : నాకు 12 నుండి నవజాత శిశు వులను ఇన్స్ వారిని డాక్టర్లుగా, లామర్లుగా, ఇంజనీర్లుగా, ఉపాధ్యాయులుగా, డొంగలుగా, ముతాదికారులుగా తయారు చేస్తానని ఆగ్రాహరు.

అనువంశికత, పరిసరాలు అనేవి ఒక నాణెంకి ఇరువైపులా ఉండే బొమ్మ. బొమ్మను లాంటివి.

అనువంశికత + పరిసరం = వ్యక్తి మూర్తిమత్వం, అనువంశికత x పరిసరం = వికాసం

అనువంశికత పరిసరాలు రెండూ పరస్పర ఆధారాలు, అవిభాజ్యాలు.

శివపల్లి సైకాలజీ ప్యాకెట్టి టీఎన్, పీసీ ఏకేఆర్ స్టడీ సెంటర్

వికాసం సులభ అంశాల నుంచి జరిగి అంశాలకు సాధారణ అంశాల నుంచి నిర్దిష్ట అంశాలకు సంభవిస్తుంది.

వికాసం అన్ని దశల్లో ఒకే విధంగా ఉండదు / అనుమాన వికాస సూత్రం.

వ్యక్తి వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాల్లో అతి ముఖ్యమైనవి

- 1) అను వంశికత (Heredity)
- 2) పరిసరాలు (Environment)

వ్యక్తి సహజంగా తన పూర్వీకుల నుంచి వారస త్వంగా లక్షణాలు పొందడమే అనువంశికత.

ఇక్కడ లక్షణాలు అంటే తల్లిదండ్రులు లేదా పూర్వీకుల ఎత్తు, బరువు, శారీరక దారుణ్యం, బట్టు, కళ్లు, చర్మం, రంగు, ప్రజ్ఞ, సామర్థ్యాలు, సహజాతాలు మొదలైనవి పిల్లలకు రావడం.

'అనువంశికత తల్లిదండ్రుల నుంచి ఇతర పూర్వీ కుల నుంచి లేదా జాతి నుంచి సంక్రమించే రూపాలు, భౌతిక లక్షణాలు, సామర్థ్యాలు' - డిగ్నోర్ షాఫ్లిండ్

అను వంశికతా విధానం:

మానవ జీవితానికి ప్రారంభ కణం

ఈ కేంద్రకంలో దారపు పోగుల వంటి నిర్మాణాలు - క్రోమోసోమ్స్

క్రోమోసోమ్స్ మీద ఉండే సన్నని పూసల వంటి నిర్మాణాలు - జన్యువులు

ఈ జన్యువుల్లో ఉండే అనువంశికతా పదార్థం - డీఎన్ఎ (డీ ఆక్సైరైబో న్యూక్లియోసిడ్)

జన్యుసంకరణం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

పరిపక్వతలో రెండు ప్రక్రియలుంటాయి. అవి

- 1) పెరుగుదల
- 2) వికాసం

సాధారణంగా ఈ రెండు ప్రక్రియలు ఒకటిగా సంభవిస్తాయి.

వ్యక్తి వికాసంలో పరిపక్వత ప్రముఖ పాత్ర పోషి స్తుంది. శిశువు పరిపక్వత వికాసానికి పరిపక్వత, అభ్యుసనం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

వికాసం సులభ అంశాల నుంచి జరిగి అంశాలకు సాధారణ అంశాల నుంచి నిర్దిష్ట అంశాలకు సంభవిస్తుంది.

వికాసం అన్ని దశల్లో ఒకే విధంగా ఉండదు / అనుమాన వికాస సూత్రం.

వ్యక్తి వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాల్లో అతి ముఖ్యమైనవి

- 1) అను వంశికత (Heredity)
- 2) పరిసరాలు (Environment)

వ్యక్తి సహజంగా తన పూర్వీకుల నుంచి వారస త్వంగా లక్షణాలు పొందడమే అనువంశికత.

ఇక్కడ లక్షణాలు అంటే తల్లిదండ్రులు లేదా పూర్వీకుల ఎత్తు, బరువు, శారీరక దారుణ్యం, బట్టు, కళ్లు, చర్మం, రంగు, ప్రజ్ఞ, సామర్థ్యాలు, సహజాతాలు మొదలైనవి పిల్లలకు రావడం.

'అనువంశికత తల్లిదండ్రుల నుంచి ఇతర పూర్వీ కుల నుంచి లేదా జాతి నుంచి సంక్రమించే రూపాలు, భౌతిక లక్షణాలు, సామర్థ్యాలు' - డిగ్నోర్ షాఫ్లిండ్

అను వంశికతా విధానం:

మానవ జీవితానికి ప్రారంభ కణం

ఈ కేంద్రకంలో దారపు పోగుల వంటి నిర్మాణాలు - క్రోమోసోమ్స్

క్రోమోసోమ్స్ మీద ఉండే సన్నని పూసల వంటి నిర్మాణాలు - జన్యువులు

ఈ జన్యువుల్లో ఉండే అనువంశికతా పదార్థం - డీఎన్ఎ (డీ ఆక్సైరైబో న్యూక్లియోసిడ్)

జన్యుసంకరణం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

పరిపక్వతలో రెండు ప్రక్రియలుంటాయి. అవి

- 1) పెరుగుదల
- 2) వికాసం

సాధారణంగా ఈ రెండు ప్రక్రియలు ఒకటిగా సంభవిస్తాయి.

వ్యక్తి వికాసంలో పరిపక్వత ప్రముఖ పాత్ర పోషి స్తుంది. శిశువు పరిపక్వత వికాసానికి పరిపక్వత, అభ్యుసనం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

వికాసం సులభ అంశాల నుంచి జరిగి అంశాలకు సాధారణ అంశాల నుంచి నిర్దిష్ట అంశాలకు సంభవిస్తుంది.

వికాసం అన్ని దశల్లో ఒకే విధంగా ఉండదు / అనుమాన వికాస సూత్రం.

వ్యక్తి వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాల్లో అతి ముఖ్యమైనవి

- 1) అను వంశికత (Heredity)
- 2) పరిసరాలు (Environment)

వ్యక్తి సహజంగా తన పూర్వీకుల నుంచి వారస త్వంగా లక్షణాలు పొందడమే అనువంశికత.

ఇక్కడ లక్షణాలు అంటే తల్లిదండ్రులు లేదా పూర్వీకుల ఎత్తు, బరువు, శారీరక దారుణ్యం, బట్టు, కళ్లు, చర్మం, రంగు, ప్రజ్ఞ, సామర్థ్యాలు, సహజాతాలు మొదలైనవి పిల్లలకు రావడం.

'అనువంశికత తల్లిదండ్రుల నుంచి ఇతర పూర్వీ కుల నుంచి లేదా జాతి నుంచి సంక్రమించే రూపాలు, భౌతిక లక్షణాలు, సామర్థ్యాలు' - డిగ్నోర్ షాఫ్లిండ్

అను వంశికతా విధానం:

మానవ జీవితానికి ప్రారంభ కణం

ఈ కేంద్రకంలో దారపు పోగుల వంటి నిర్మాణాలు - క్రోమోసోమ్స్

క్రోమోసోమ్స్ మీద ఉండే సన్నని పూసల వంటి నిర్మాణాలు - జన్యువులు

ఈ జన్యువుల్లో ఉండే అనువంశికతా పదార్థం - డీఎన్ఎ (డీ ఆక్సైరైబో న్యూక్లియోసిడ్)

జన్యుసంకరణం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

పరిపక్వతలో రెండు ప్రక్రియలుంటాయి. అవి

- 1) పెరుగుదల
- 2) వికాసం

సాధారణంగా ఈ రెండు ప్రక్రియలు ఒకటిగా సంభవిస్తాయి.

వ్యక్తి వికాసంలో పరిపక్వత ప్రముఖ పాత్ర పోషి స్తుంది. శిశువు పరిపక్వత వికాసానికి పరిపక్వత, అభ్యుసనం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

వికాసం సులభ అంశాల నుంచి జరిగి అంశాలకు సాధారణ అంశాల నుంచి నిర్దిష్ట అంశాలకు సంభవిస్తుంది.

వికాసం అన్ని దశల్లో ఒకే విధంగా ఉండదు / అనుమాన వికాస సూత్రం.

వ్యక్తి వికాసాన్ని ప్రభావితం చేసే కారకాల్లో అతి ముఖ్యమైనవి

- 1) అను వంశికత (Heredity)
- 2) పరిసరాలు (Environment)

వ్యక్తి సహజంగా తన పూర్వీకుల నుంచి వారస త్వంగా లక్షణాలు పొందడమే అనువంశికత.

ఇక్కడ లక్షణాలు అంటే తల్లిదండ్రులు లేదా పూర్వీకుల ఎత్తు, బరువు, శారీరక దారుణ్యం, బట్టు, కళ్లు, చర్మం, రంగు, ప్రజ్ఞ, సామర్థ్యాలు, సహజాతాలు మొదలైనవి పిల్లలకు రావడం.

'అనువంశికత తల్లిదండ్రుల నుంచి ఇతర పూర్వీ కుల నుంచి లేదా జాతి నుంచి సంక్రమించే రూపాలు, భౌతిక లక్షణాలు, సామర్థ్యాలు' - డిగ్నోర్ షాఫ్లిండ్

అను వంశికతా విధానం:

మానవ జీవితానికి ప్రారంభ కణం

ఈ కేంద్రకంలో దారపు పోగుల వంటి నిర్మాణాలు - క్రోమోసోమ్స్

క్రోమోసోమ్స్ మీద ఉండే సన్నని పూసల వంటి నిర్మాణాలు - జన్యువులు

ఈ జన్యువుల్లో ఉండే అనువంశికతా పదార్థం - డీఎన్ఎ (డీ ఆక్సైరైబో న్యూక్లియోసిడ్)

జన్యుసంకరణం రెండూ అత్యంత అవసరం.

ఈ రెండూ ఒకదాన్ని ఒకటి అనుసరిస్తాయి. పరి

పరిపక్వతలో రెండు ప్రక్రియలుంటాయి. అవి

- 1) పెరుగుదల
- 2) వికాసం

సాధారణంగా ఈ రెండు ప్రక్రియలు ఒకటిగా సంభవిస్తాయి.

వ్యక్తి వికాసంలో పరిపక్వత ప్రముఖ పాత్ర పోషి స్తుంది. శిశువు పరిపక్వత వికాసానికి పరిపక్వత, అభ్యుసనం రెండూ అత్యంత అవసరం.